

Revisorsnämndens föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet

(Uppdaterad t.o.m. [RNFS 2017:1](#))

Allmänna bestämmelser

1 § Om inte annat sägs, har de termer och begrepp som används i dessa föreskrifter samma betydelse som i revisorslagen (2001:883). [RNFS \(2016:1\)](#)

1 a § Vad som i 2–4 §§ sägs om revisor ska, när ett registrerat revisionsbolag åtagit sig ett uppdrag i revisionsverksamheten, tillämpas på den som är huvudansvarig för uppdraget. [Beteckning – förut 1 § - RNFS \(2016:1\)](#)

1 b § Med lagstadgad kvalificerad revision avses i dessa föreskrifter sådan revision som enligt lag eller annan författning i en stat inom EES får utföras endast av revisorer eller registrerade revisionsbolag eller motsvarande fysiska eller juridiska personer registrerade i den staten. [RNFS \(2016:1\)](#)

1 c § Följande bestämmelser gäller inte för sådana revisionsföretag som avses i 2 § 4 c revisorslagen (2001:883):

- 3 b § om dokumentation av organisatoriska krav m.m.,
- 7–9 §§ om försäkring,
- 10 § om anmälan av ändrade förhållanden,
- 11 och 12 §§ om periodiskt återkommande kvalitetskontroll,
- 13 § om organisatoriska krav, samt
- 14 § om klientregister. [RNFS \(2016:1\)](#)

Förberedande åtgärder inför lagstadgad kvalificerad revision

1 d § En revisor ska, innan han eller hon accepterar eller förnyar ett uppdrag som rör lagstadgad kvalificerad revision, försäkra sig om att han eller hon har den tid och de resurser samt anställda med de kunskaper och den erfarenhet som krävs för uppdraget. Detsamma gäller för ett registrerat revisionsbolag. [RNFS \(2016:1\)](#)

1 e § Ett registrerat revisionsbolag ska, innan det accepterar eller förnyar ett uppdrag som rör lagstadgad kvalificerad revision, försäkra sig om att den huvudansvarige revisorn är godkänd som revisor i den medlemsstat där det reviderade företaget har sitt säte.

Skyldigheten enligt första stycket gäller också beträffande revisorer som undertecknar revisionsberättelserna för större dotterföretag inom EES. [RNFS \(2016:1\)](#)

Dokumentation

2 § En revisor ska enligt 24 § revisorslagen (2001:883) dokumentera sina uppdrag i revisionsverksamheten. Av sådan dokumentation som avses i paragrafens första stycke ska framgå

1. planeringen av uppdraget och de bedömningar, såsom väsentlighets- och riskbedömningar, som har legat till grund för planeringen,
2. vilka granskningsåtgärder som har utförts, vad dessa har omfattat samt när och hur granskningsåtgärderna har utförts,
3. de iakttagelser som har gjorts vid granskningen och de slutsatser som har dragits,
4. de insatser i form av rådgivning eller annat biträde som har föranletts av iakttagelser enligt 3 (revisionsrådgivning),
5. de rapporteringsåtgärder som har föranletts av iakttagelser enligt 3,
6. de omständigheter, ägnade att enligt 21 a § revisorslagen rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet, som har identifierats,
7. de åtgärder som har vidtagits för att motverka sådana omständigheter som avses i 6, och
8. de slutsatser som revisorn har dragit om sin opartiskhet och självständighet vid prövningen enligt 21 a § revisorslagen.

Förhållanden som inte har någon väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet behöver dock inte dokumenteras enligt första stycket. [RNFS \(2016:1\)](#)

2 a § Utöver vad som sägs i 2 § ska en revisor i varje revisionsuppdrag dokumentera

1. de omständigheter, ägnade att enligt 21 § revisorslagen rubba förtroendet för revisorns opartiskhet och självständighet, som har identifierats, och

2. de slutsatser som revisorn har dragit om sin opartiskhet och självständighet vid prövningen enligt 21 och 21 b §§ revisorslagen.

En revisor ska också i varje uppdrag som avser lagstadgad kvalificerad revision dokumentera de frågor som har ställts och de råd som har mottagits i de fall där revisorn har anlitat externa sakkunniga för rådgivning.

Förhållanden som inte har någon väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet behöver dock inte dokumenteras enligt första och andra styckena. [RNFS \(2016:1\)](#)

3 § Dokumentation som avses i 2 och 2 a §§ ska vara tydlig och strukturerad på ett överskådligt sätt. Den ska vara inriktad på väsentlig information men ändå så detaljerad att revisorns arbete samt hans eller hennes opartiskhet och självständighet kan bedömas i efterhand. I dokumentationen ska ingå korrespondens samt revisionsberättelser, promemorior och andra skriftliga utlåtanden eller intyg som revisorn har avgett. Dessutom ska sådana muntliga kontakter med uppdragsgivaren eller andra, som kan vara av väsentlig betydelse för bedömningen av revisorns arbete eller hans eller hennes opartiskhet eller självständighet, framgå av dokumentationen. [RNFS \(2016:1\)](#)

3 a § En revisor eller ett registrerat revisionsbolag ska dokumentera sina bedömningar enligt 1 d och 1 e §§. [RNFS \(2016:1\)](#)

3 b § Ett revisionsföretag ska dokumentera

1. de riktlinjer, rutiner och system som har antagits och inrättats enligt 13 §, och

2. resultaten av de utvärderingar som avses i 13 § första stycket 12 och eventuella föreslagna åtgärder för att ändra det interna systemet för kvalitetskontroll.

Av dokumentationen ska framgå om de riktlinjer, rutiner och system som har antagits och inrättats enligt 13 § första stycket är lämpliga i förhållande till omfattningen av och komplexiteten hos företagets verksamhet.

Revisionsföretaget ska informera de anställda om de åtgärder som har dokumenterats enligt första stycket 1. [RNFS \(2016:1\)](#)

4 § En revisor eller ett revisionsföretag ska förvara dokumentationen i ordnat skick och på ett betryggande sätt. Den får inte vara tillgänglig för obehöriga. Den ska på Revisorsnämndens begäran utan dröjsmål ges in till nämnden.

Den dokumentation som avses i 2, 2 a och 3 a §§ ska bevaras i minst tio år från utgången av det kalenderår då granskningen avslutades. Detsamma gäller sådan dokumentation som avses i 24 § andra stycket revisorslagen (2001:883). [RNFS \(2016:1\)](#)

Fortbildning

5 § Revisorer ska i den omfattning som följer av god revisorssed genomgå fortbildning. Fortbildningen ska, under den femårsperiod som närmast föregår en ansökan om fortsatt auktorisation eller godkännande, omfatta minst 100 verifierbara timmar.

Revisorer ska på begäran från Revisorsnämnden till myndigheten ange omfattningen av fullgjord fortbildning och ge in underlag som visar att fortbildningskravet är uppfyllt. [RNFS \(2013:2\)](#)

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

6 § I lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns bestämmelser om skyldighet för revisorer och registrerade revisionsbolag att vidta åtgärder för att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Revisorer och registrerade revisionsbolag ska även i övrigt, i den omfattning som följer av god revisorssed, vidta åtgärder för att förhindra att den egna verksamheten eller en uppdragsgivares verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. [Beteckning – förut 5 § - RNFS \(2013:2\)](#)

Försäkring

7 § Försäkring enligt 27 § revisorslagen (2001:883) ska omfatta den skadeståndsskyldighet som en revisor eller ett revisionsföretag kan ådra sig i revisionsverksamheten. Den ska utgöras av ansvarsförsäkring mot förmögenhetsskada och förmögenhetsbrottskada enligt villkor som godkänts av Revisorsnämnden.

Vid byte av försäkringsgivare ska avtalas att den nya försäkringsgivaren påtar sig ansvaret för skador som orsakats innan försäkringstiden börjat löpa och som vid försäkringens tecknande var okända. Vad nu sagts gäller inte i den mån ansvaret omfattas av en annan försäkring. [RNFS \(2013:2\)](#)

8 § För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer uppgår till högst fem skall försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och försäkringsår.

För revisionsföretag som avses i första stycket får dock försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 100 prisbasbelopp per skada och försäkringsår om inte revisionsföretaget eller någon av de i revisionsföretaget verksamma revisorerna innehar uppdrag som vald revisor i sådant företag för vilket i lag eller annan författning föreskrivs att minst en av de utsedda revisorerna skall vara auktoriserad.

För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer överstiger fem men understiger 50 skall försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och 400 prisbasbelopp per försäkringsår.

För revisionsföretag i vilket antalet verksamma revisorer uppgår till 50 eller fler skall försäkringen gälla med ett försäkringsbelopp om lägst 200 prisbasbelopp per skada och 600 prisbasbelopp per försäkringsår.

Med prisbasbelopp avses det vid försäkringsårets början gällande prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken. [RNFS \(2013:2\)](#)

9 § Revisorer och registrerade revisionsbolag ska på Revisorsnämndens begäran inge bevis om ansvarsförsäkring. [RNFS \(2013:2\)](#)

Anmälan om ändrade förhållanden

10 § Ett registrerat revisionsbolag ska, utöver vad som följer av 16 § förordningen (1995:665) om revisorer, genast till Revisorsnämnden anmäla om det i bolaget eller i ett bolag som direkt eller indirekt äger andelar eller aktier i bolaget sker ändringar i bolagsavtal, bolagsordning, bolagsledningens sammansättning eller ägandet av andelar eller aktier i bolaget. *Beteckning – förut 5 § -* [RNFS \(2013:2\)](#)

Periodiskt återkommande kvalitetskontroll

11 § *Upphör att gälla 2017-03-31/* Revisorer och registrerade revisionsbolag ska, i den omfattning Revisorsnämnden bestämmer, vara föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll utförd av en kontrollant utsedd av Revisorsnämnden.

Revisorer och registrerade revisionsbolag som har varit föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll ska betala avgift till Revisorsnämnden. Nämnden fastställer regelbundet beräkningsgrunder för avgiften.

Efter slutförd kvalitetskontroll bestämmer Revisorsnämnden avgiftens storlek med beaktande av kontrollantens arbete, tidspillen och utlägg.

För revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i ett eller flera företag, vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, gäller istället för vad som sägs i andra och tredje styckena att de ska betala avgiften för den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen i form av en särskild årsavgift. Avgiften bestäms med hänsyn till det antal revisionsuppdrag som varje revisor och registrerat revisionsbolag har i sådana företag och ska betalas med följande belopp per uppdrag:

10 000 kr för företag vars börsvärde uppgår till högst 150 miljoner euro,

20 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 150 miljoner euro men inte 1 miljard euro,

40 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 1 miljard euro samt

40 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en marknad utanför Sverige. [RNFS \(2009:2\)](#)

Revisorsnämnden får ta ut lägre avgifter än vad som följer av fjärde stycket i den utsträckning det är motiverat av tillfälliga minskningar i nämndens kostnader för den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen. *Beteckning – förut 5 § -* [RNFS \(2013:2\)](#)

11 § *Träder i kraft 2017-03-31/* Revisorer och registrerade revisionsbolag ska, i den omfattning Revisorsnämnden bestämmer, vara föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll utförd av en kontrollant utsedd av Revisorsnämnden.

Revisorer och registrerade revisionsbolag som har varit föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll ska betala avgift till Revisorsnämnden. Nämnden fastställer regelbundet beräkningsgrunder för avgiften.

Efter slutförd kvalitetskontroll bestämmer Revisorsnämnden avgiftens storlek med beaktande av kontrollantens arbete, tidspillen och utlägg.

För revisorer och registrerade revisionsbolag som har revisionsuppdrag i ett eller flera företag av allmänt intresse gäller i stället för vad som sägs i andra och tredje styckena att de ska betala avgiften för den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen i form av en särskild årsavgift. Avgiften bestäms med hänsyn till det antal revisionsuppdrag som varje revisor och registrerat revisionsbolag har i sådana företag och ska betalas med följande belopp per uppdrag:

15 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och vars börsvärde överstiger 1 miljard euro, samt

7 500 kr för övriga företag.

Revisorsnämnden får ta ut lägre avgifter än vad som följer av fjärde stycket i den utsträckning det är motiverat av tillfälliga minskningar i nämndens kostnader för den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen. [RNFS \(2017:1\)](#)

12 § Om en periodiskt återkommande kvalitetskontroll påvisar sådana brister att Revisorsnämnden skriftligen förelägger en revisor eller ett registrerat revisionsbolag att vidta åtgärder, ska revisorn eller revisionsbolaget inom den tid som anges i föreläggandet till Revisorsnämnden redogöra för de åtgärder som har vidtagits.

Det som sägs i första stycket gäller inte kvalitetskontroll avseende revisioner av företag av allmänt intresse. För sådan kvalitetskontroll finns bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG (EU:s revisorsförordning). [RNFS \(2016:1\)](#)

Intern organisation

13 § Ett revisionsföretag ska, med beaktande av den egna verksamhetens omfattning och komplexitet

1. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att se till att

a) företagets ägare, styrelseledamöter, styrelsesuppleanter eller verkställande direktör, eller

b) styrelseledamöter, styrelsesuppleanter eller verkställande direktör i ett anknutet företag, inte ingriper i revisionsarbetet på ett sätt som kan rubba förtroendet för de i företaget verksamma revisorernas opartiskhet, självständighet eller objektivitet när dessa utför lagstadgad kvalificerad revision,

2. tillämpa sunda rutiner för förvaltning och redovisning och ha effektiva rutiner för riskbedömning,

3. ha effektiva kontroll- och skyddssystem för företagets system för informationsbehandling,

4. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att säkerställa att företagets anställda och andra fysiska personer vars tjänster står till förfogande för eller under kontroll av företaget, och som medverkar i lagstadgad kvalificerad revision, har tillfredsställande kunskaper och erfarenhet för de uppgifter de tilldelas,

5. anta riktlinjer och inrätta rutiner som förhindrar att viktiga revisionsfunktioner överlämnas till personer utanför revisionsföretaget på ett sådant sätt att det försämrar kvaliteten på företagets interna kvalitetskontroll eller Revisorsnämndens möjligheter att övervaka att företaget fullgör de skyldigheter som gäller för verksamheten,

6. inrätta effektiva organisatoriska och administrativa rutiner för att förebygga, upptäcka, undanröja eller hantera och rapportera eventuella hot mot företagets opartiskhet eller självständighet,

7. anta riktlinjer och inrätta rutiner för att utföra lagstadgad kvalificerad revision, styra, övervaka och utvärdera de anställdas arbete samt för att sammanställa den revisionsdokumentation som avses i 24 § revisorslagen (2001:883) och i tillämpliga fall artiklarna 6–8 i EU:s revisorsförordning i dess ursprungliga lydelse,

8. inrätta ett system för intern kvalitetskontroll som säkerställer hög kvalitet i lagstadgad kvalificerad revision och att beslut och rutiner följs på samtliga nivåer i företaget,

9. använda lämpliga system, resurser och rutiner för att säkerställa kontinuitet och regelbundenhet vid utförandet av lagstadgad kvalificerad revision,

10. inrätta effektiva organisatoriska och administrativa rutiner för att hantera och dokumentera händelser som har, eller kan få, allvarliga konsekvenser för lagstadgad kvalificerad revision,

11. anta riktlinjer för ersättningar, inbegripet riktlinjer för vinstdelning, med tillräckliga resultatincitament för att säkerställa revisionskvaliteten, och

12. övervaka och utvärdera lämpligheten och effektiviteten i sina riktlinjer, system och övriga rutiner samt vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa eventuella brister.

De riktlinjer och rutiner som avses i första stycket 5 ska utformas så att ett eventuellt överlämnande av revisionsfunktioner till personer utanför revisionsföretaget inte påverkar revisionsföretagets ansvar mot det granskade företaget.

Det system för intern kvalitetskontroll som avses i första stycket 8 ska minst omfatta de riktlinjer och rutiner som anges i första stycket 7. En revisor ska ha ansvaret för systemet.

Den ersättning från en revisionsklient som härrör från annan verksamhet än lagstadgad kvalificerad revision får inte ligga till grund för beräkningen av ersättningen till personer som medverkar i eller kan påverka utförandet av revisionen och inte heller utgöra en del av bedömningen av dessa personers arbetsprestationer.

Den utvärdering som avses i första stycket 12 ska innefatta en årlig utvärdering av det interna system för kvalitetskontroll som avses i första stycket 8. [RNFS \(2016:1\)](#)

Klientregister

14 § En revisor eller ett registrerat revisionsbolag ska föra ett klientregister. Registret ska för varje revisionsklient innehålla uppgifter om

1. firma, adress och etableringsort,
2. den huvudansvariga revisorns namn, i de fall uppdraget innehas av ett registrerat revisionsbolag,
3. i förekommande fall, namnet på de revisorer som undertecknar revisionsberättelserna i större dotterföretag, och
4. arvoden för lagstadgad kvalificerad revision respektive arvoden för andra tjänster under varje räkenskapsår. [RNFS \(2016:1\)](#)

Upplysningar om förhållanden rörande utvecklingen på revisionsmarknaden

15 § Revisorer och registrerade revisionsbolag som innehar eller under de senaste tre åren har innehaft revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse är skyldiga att på Revisorsnämndens begäran lämna de upplysningar som myndigheten behöver för att kunna utarbeta den rapport avseende utvecklingen på marknaden för att tillhandahålla lagstadgade revisionstjänster som behandlas i artikel 27 i EU:s revisorsförordning i dess ursprungliga lydelse. [RNFS \(2016:1\)](#)

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

RNFS 2001:2

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2002, då Revisorsnämndens föreskrifter (RNFS 1997:1) om villkor för revisorers och revisionsbolags verksamhet samt om godkännande, auktorisation och registrering skall upphöra att gälla.
2. Vid discipliningripande mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före föreskrifternas ikraftträdande skall äldre bestämmelser tillämpas om inte en tillämpning av de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn.

RNFS 2009:2

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2009.

RNFS 2010:2

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 maj 2010.

RNFS 2011:1

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2012.

RNFS 2013:2

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2013.

RNFS 2016:1

Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 juli 2016.

RNFS 2017:1

Dessa föreskrifter träder i kraft den 31 mars 2017